

Barčica po morju plava . . .

Kaj nam je pripovedoval naš dedek.

Piše A. Pesek.

1. Slabota.

(Dalje.)

IV.

„kraljične premilostive,“ se je oglasil Slabota, „le povejte, kaj nam je storiti, da vas rešimo; radovoljno storimo vse, saj smo pogumni vojaki.“

„Nas rešite čisto lahko, a je vendar tudi težavno,“ je odgovorila najstarejša kraljična, „tri dni morate od solnčnega vzhoda do solnčnega zahoda molčati; morate si pa ogledati te tri dni naš grad, vrt, log, ribnik in naše polje. Videli boste nenavadne reči, a izpregovoriti ne smete ni besedice. Ko sonce zaide za gore, smete zopet govoriti, in sicer vam je dovoljeno govoriti le do solnčnega vzhoda; ko pa se prikaže sonce zopet izza gorá, morate molčati in molčale bomo tudi me, zakaj tudi me ne smemo govoriti, ko sije sonce.“

„O, če ni nič težjega,“ de najstarejši brat, „to pa že storimo. Če boste le ve, premilostive kraljične, molčale, mi moški bomo že.“

Slabota, ki je stal poleg najstarejšega brata, ga je dregnil s komolcem, češ, drži vendar svoj jezik za zobmi, da se ne zamerimo kraljičnam. Pa tudi ostale brate so spravile neprevidne besede narednikove v zadrego in za-

trjevali so kraljičnam, da bodo gotovo molčali, da bi radi storili še huje delo zanje, da jih rešijo prokletstva.

Zatrdila bratov, da jih rešijo prokletstva, je kraljične jako razveselilo in povabile so jih v sosedno dvorano, ki je bila še večja in lepša od te, ki so v nji večerjali. V tej drugi dvorani je bila po sredi velika miza, da so imeli ob nji vsi bratje in vse kraljične dovolj prostora. Bratje so sedli na enem kraju po vrsti po starosti, kraljične pa po drugi strani, in sicer tudi po vrsti po starosti. Na mizi je bilo vse polno okusnih jedi in steklenic izvrstnega vina. Kraljične in bratje so kmalu postali veseli in so se razgovarjali kot da so sestre in bratje med seboj. Bratje so pripovedovali o svojem očetu in materi, o borni domači bajti, kako so si iskali službe po svetu ter kako se jim je godilo pri vojaki in na begu sem v ta grad. Kraljične so se jako zanimale za usodo teh mladeničev in so z velikim zanimanjem poslušale njih pripovedovanje.

Kaj radi bi bili bratje zvedeli o usodi kraljičen, a si jih niso upali izpraševati. Slednjič se najstarejši brat vendarle opogumi ter reče: „Kako da ste zaklete, kaj je vzrok in ali ste že dolgo v tem gradu?“

Komaj je izpregovoril te besede, se vzdigne iz kota dvorane velik črn pes ter se postavi pred mizo. Bratje so se ga ustrašili, princezinje pa so naglo vstale ter dejale, da morajo iti spat, da naj gredo tudi bratje spat, naj gredo v hlev h konjem, tam bodo našli odprte duri v posebno sobo, kjer je pripravljeno prenočišče zanje. Prosile so jih, naj zjutraj pridejo v to dvorano k zajtrku ter jih opomnile, naj se ne izpozabijo, da bi govorili, temveč naj strogo pazijo, da bodo molčali od solnčnega vzhoda pa do solnčnega zahoda.

Bratje so obljubili, da se bodo čuvali in molčali. Poslovili so se ter šli v prvo dvorano, kraljične pa so ostale v drugi, le veliki črni pes je šel za brati. Spremil jih je do vežnih vrat in legel na prag, da bi nihče ne mogel nazaj v grad. Bratje so odšli preko dvorišča k hlevu. Dobili so svoje konje v redu, jih še napojili pri bližnjem studencu ter jim v jasli položili zopet krme. Psa na grajskem vežnem pragu so še vedno videli ležati.

Poiskali so, kje bi bilo prenočišče zanje, in res, dobili so v hlevu vrata in ko so jih odprli, so prišli v malo sobo, iz te pa v veliko, kjer je bilo dvanajst postelj. Posteljno perilo je bilo snažno, belo kot sneg. Soba je bila opremljena sicer bolj preprosto kot dvorane v gradu, a vendar tako lepe sobe bratje dozdej še sploh niso videli. Ob stenah je bilo dvanajst omar in ko so jih odprli, je bilo v vsaki polno lepega perila in lepih oblek. Tudi miza je bila v sobi in ob mizi dvanajst stolov, na mizi pa je gorela velika svetilnica. Okna so bila zagrnjena z belimi zagrinjali.

Sedli so okolo mize ter se še razgovarjali o čudnem gradu, v katerega so prišli, in o dogodkih, ki jih še čakajo tukaj. Trdno so sklenili, da bodo molčali te tri dni kot mutci, da rešijo kraljične. Pogovarjali so se, kako plačilo dobe za to in takoj se oglasi najstarejši brat ter reče: „Mene mora vzeti najstarejša kraljična za moža, da postanem tako kralj, in vi boste moji ministri ter se bo vsem dobro godilo.“

„Da, pa po mater in očeta pošljemo,“ reče Slabota, „da se bosta pripeljala sem k nam, da se bo tudi njima dobro godilo.“

In sklenili so, da naj postane najstarejši brat, ki je bil tudi pri vojaki povišan za narednika, kralj, ostali bratje pa bodo ministri in po mater in očeta pošljejo zlato kočijo, pred katero bo upreženih šest parov konj, namreč njihovih dvanajst konj, ki so jih prijezdili od vojakov sem.

Legli so k počitku in sanjali so, da postanejo kralji in ministri, sanjali so o zlati kočiji, o krasnem gradu in borni domači bajti. Slaboti pa se je sanjalo nekaj tako mučnega in strašnega, da je glasno stokal, da so se zbudili vsi bratje ter obstopili njegovo posteljo in ga zbudili. Pogledal jih je debelo ter povedal, da se mu je sanjalo, da so bratje okameneli, on pa se je moral bojevati s strašnim zmajem.

Skimavali so z glavami, kaj bi to pomenilo, ter so zopet legli spat. Pa niso dolgo spali. Zopet jih je predramil Slabota, ki je v sanjah vriskal kakor da je na gostiji in da je najboljše volje. Šli so k njegovi postelji in ga zbudili ter ga vprašali, kaj se mu sanja, da tako od veselja vriska.

„Oh, zakaj ste me zbudili,“ je dejal Slabota slabovoljen; „tako je bilo veselo, pa ste me zbudili. Sanjalo se mi je, da si bil ti, najstarejši brat, kralj, vi drugi pa ministri, a jaz sem bil — cesar in bili smo veseli kot svatje na gostiji, in v zlati kočiji sta se pripeljala atek in mama. Ravno kar me je mama objela in poljubila, pa ste me zbudili. Lepe sanje so bile, a žal, da so le sanje.“

„Tiho bodi, norček,“ ga je tolažil narednik, „kaj si pozabil, da smo v zakletem gradu, da rešimo kraljične prokletstva in da še menda res postanemo kralji in cesarji?“

Drugi bratje so odgrnili zavese z oken, in svitalo se je že. Hitro so se opravi in skupno molili, da bi jim dal vsemogočni Bog vztrajnosti, da bi molčali ves ta dan, ki se je že delal. Pogledali so v hlev h konjem, jim dali krmę ter šli na dvorišče. Na grajskem vežnem pragu so ugledali psa; še vedno je ležal tam.

Bilo je krasno poletno jutro. Na nebu so veslali tuintam oblački, in rosa je trepetala po bilju. Gledali so proti vzhodu. Nebo se je že žarilo in ni bilo več dolgo do solnčnega vzhoda. Narednik je stopil pred brate, položil kazalec na usta in rekel: „Pst, molčite!“ In molčali so.

Solnce je vzhajalo veličastno izza gorá ter razlilo svojo svetlobo po nebu in zemlji, po gradu in dvorišču. Bratom je bilo svečano pri srcu. Veliki pes na grajskem vežnem pragu je vstal ter odšel v grad. S tem je bilo dano znamenje, da smejo bratje iti v grad. In šli so molče.

(Dalje.)

